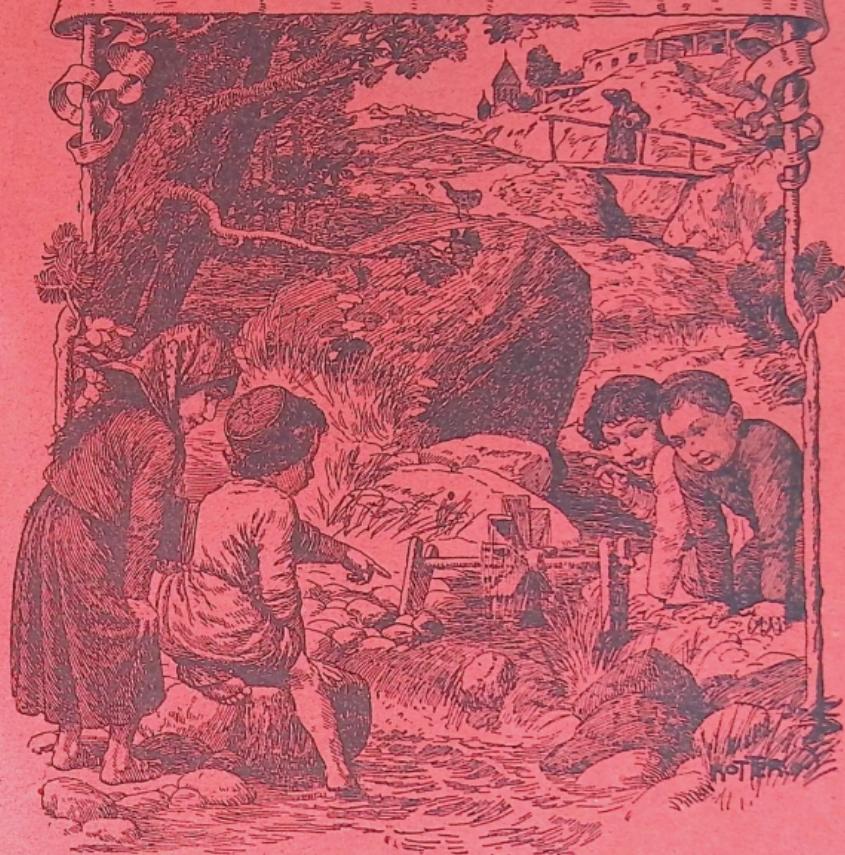

საქართველო
უსრბალი.

ბაბ კდება

ოქტომბერი.

№ 20

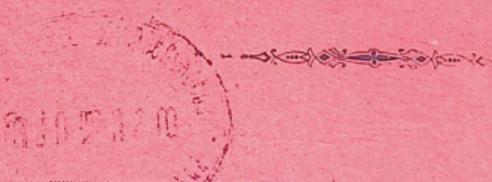
1911

თბილისი გეგვიძე
მსის წლოვანი თეატრი.

ঢোকা রে

I—გედი, სურ.	1
II—კურდლელი და ივანიკა,—ლემსი შ. მღვიმელისა	3
III—ძალლი, კატა და მელია, —(ზღვაპარი) გორგისა	5
IV—ბაყაყი, —(თარგმანი) შ. გერმანიშვილისა	11
V—ჩრჩილი, —(თარგმანი) ქლ. ჭიჭინაძისა	16
VII—უტყვი მოწმე, —ს. დადიანისა	19
VIII—სტუმარი ლვისაა, — (სალხური ზღვაპარი) ნ. კაცხოვანისა	20
VIII—გასართობი და აღსნა	24

ტოილისი, ქუთაშვილებების ს. ლოსაბერიძისა, მოსკოვის ქ., საკ. სახლი № 5.

ବ୍ରଜପାତ୍ରଙ୍କାଳ

୧୯୦୨୭୩୦ ଶତାବ୍ଦୀରେ

ବ୍ରଜପାତ୍ରଙ୍କାଳ ମେଲ୍ଲିବଳେ.

୩୧୦୧୯୦୬୦, 1911 ଫ.

ବ୍ରଜପାତ୍ରଙ୍କାଳ
ମେଲ୍ଲିବଳେ

୮ ୦ ୮ .

୨୨୪

ଧର୍ମବିଜ୍ଞାନ

I—ଘେଣ୍ଡି,	—ଶ୍ରୀ.	1
II—କୃତିଦଲେଖି ଡା ରୂପାନ୍ଧିକା,—ଲେଖକୁ ଶ. ମନ୍ଦ୍ରମିଶ୍ରଙ୍କାଳୀ		3
III—ଶାଲାଲିକ, ପାତ୍ରା ଡା ମେଲୋଇ,—(ଶିଳ୍ପିକାଳି) ଗାନ୍ଧିକାଳୀ		5
IV—ଦାଯାପୁଣି,—(ତାରଗମ୍ଭୀର) ଶ. ଗ୍ରେଟମିନିଶ୍ଚିନ୍ଦିଳୀ		11
V — ହିନ୍ଦୀନିଲିକ,—(ତାରଗମ୍ଭୀର) ପଣ୍ଡ. ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍କାଳୀ		16
VI—ଉତ୍ସବ ମନ୍ତ୍ରୀଜ,—ଶ. ରାମାନନ୍ଦା		19
VII—ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ—(ଶିଳ୍ପିକାଳି) ଶ. ପାତ୍ରକାଳୀ		20
VIII—ଗାର୍ଵବିଜ୍ଞାନ ଡା ଅଲ୍ବନ୍ଦା		24

კურდღელი და ივანიპა.

კურდღელი მოცანცალებს;
კურთა წეაპი-წეპითა,
გენახისეჭენ მიძვრება,
ფეხ-აკრებით, სკუპითა.

მწეანე კუტი ლობით
სულ მთლად გაატიალა:
იყანიკას აყვსო
მოთმინების ფიალა.

იფიქრა: მოთმინება
მეტის-მეტი კმარა...
ამან რომ აქ იარის
ასე წარჩ-მარა,

სწორედ მშრალზე დაჭრებით,
სელ-ირ ცარიელიო;
დრო არის გამოუღო
კურდ-ბაცაცას სელიო.

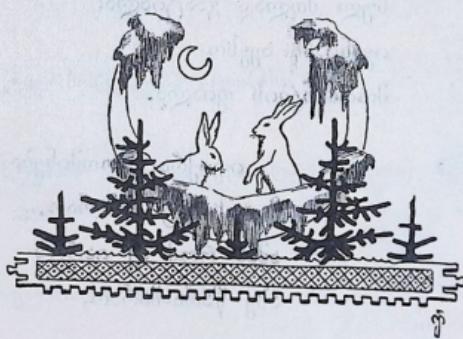

ଜର୍ତ୍ତ ଦେଇତାର ପୁରୁଷପାଦଗାନେ
ହିଙ୍ଗଶାପ୍ରଦା ପାତ୍ରପଦି
ରା ଶାଫୁନ୍‌ବ୍ରିତ ରାତ୍ରିରେତ୍ରି
ପୁଣ୍ୟପାଦଗାନେ ରା ପାତ୍ରପଦି.

ରାତ୍ରିରେ ରାତ୍ରିରେ

ମନମନେବେଳି ଯତିରାଜା,
ବିରାଜ ରା ଶାଖରାଜା
ଶାକଲିଲି ଚାହିଁରାଜା.

୩. ମନ୍ଦିରମେଲା.

ପାଲାଳି, କୁତୀ ଓ ମେଲାଳି.

(ପ୍ରଦର୍ଶନରେ).

ଯା ଏହା ଏଗୋ-ରେ, ଦ୍ୱାରାକି ଉପରୁଥିଲା ରା-
ହା ଏହା ଜ୍ଞାନବ୍ୟାପ, ଏହା ଶାଶ୍ଵତ ମୂରିଲାବ୍ୟାପ
ଏହା ଧର୍ମରତ୍ନ—ତକ୍ଷଣ ମୃଜାଲାବ୍ୟାପ.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣରଥରେ ଏହା ଫ୍ରାଙ୍ଗିଲ୍ କ୍ଷମିତାବ୍ୟାପ
କୌଣ୍ଡିନୀ ଶାରୀରିକାନ୍ତି ଏହା ଜ୍ଞାନଶାନ୍ତିରେଣ୍ଟିକି
ତାଙ୍ଗରାଧ୍ୟବ୍ୟାପ ମେଘବନ୍ଦରି: ମାର୍ଗରୀ,
କାର୍ଯ୍ୟ ଏହା ମେଘରୀ. ଫ୍ରାଙ୍ଗିଲ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣରଥ-ପି ଏହା ଚମା-
ର ମେଘବନ୍ଦରିବା.

ଫିନ୍ଦାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହା ମାର୍ଗରୀ ଜ୍ଞାନଶାନ୍ତିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟାପ ମୁର୍କୁଳି
ରୂପନ୍ତି, ଜ୍ଞାନଶାନ୍ତିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟାପ ମୁର୍କୁଳିରେ କ୍ଷମିତାବ୍ୟାପ
ରୂପ—ତ୍ଵାରି ମର୍ଯ୍ୟାନାତ କାର୍ଯ୍ୟ ଜ୍ଞାନଶାନ୍ତିରେଣ୍ଟିକି, ରାମ ଏହା କ୍ଷମି-
ତାଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମର୍ଯ୍ୟାନାତ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

— କାମକାର ମିଳି, ମୁଁ କ୍ଷମିତାବ୍ୟାପରେ କାର୍ଯ୍ୟ, ମୁଁ
କାର୍ଯ୍ୟ! କାମକାର, କାମକାର ଜ୍ଞାନର, ରାମ ମିଳି କାର୍ଯ୍ୟ!...—ମାର୍ଗରୀମ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

ისწორებდა. მისი არხევინობა, რა თქმა უნდა, მაღლს უჭირავდა აბრაზებდა, მაგრამ როცა ვერას გააწეობდა ხოლმე, თავს და-ანებებდა. ოუ სე ან ბოძი ახლოს არსად დაუსურდებოდა, ჩვენი კატუნია იმულებული იქო მაშინ სელ-ჩართული ბრძოლა გა-ემართა: მომარჯვებდა თავის კლანების და ორთოდეს ისეთს უცხუნებდა მურიას შიგ ცხვირში, რომ სელ წეაზ-წეაზს და-აწეებინებდა ხოლმე.

არცეკი მურიამ იცოდა ხათრის შენახვა, იმასაც ბეჭრჯურ დაუკბენია კატუნას ზურგი და მენჯები!..

მელიასი რადა მოგახსენოთ?.. ის სომ ტეის მცხოვრე-ბია... კატა იმას თვალითაც არ ენასა. მაღლს-კი კარგად იც-ნობდა. არა ერთხელ და ორჯერ დაუწინდეს ყხაჭი-კალათა იმის უფის გავონებაზედ. ერთხელ კინაღამ შიგ კუდში სტაცა მურიამ პირი... იმას რომ დროზედ კუდი გვერდზედ არ გადა-ეგდო და ამითი არ გადარჩენილიყო, მაღლი უსათუოდ ჩაბუ-ლებდა კუდში პირსა და მაშინ მელია ან სამუდამოდ უნდა გა-მოსთხოვებოდა თავის მშვენიერს კუდსა და უპუდო გაქცეული-ეო, ან არა და თვითონ ჩავარდნოდა მაღლს პირში, და, კინ იცის, მაშინ როგორ გაუწენდა და დაუსრუქდა თავის ბრძო-ფეხებითა და კბილებითა მეირფასს ქათიბს.

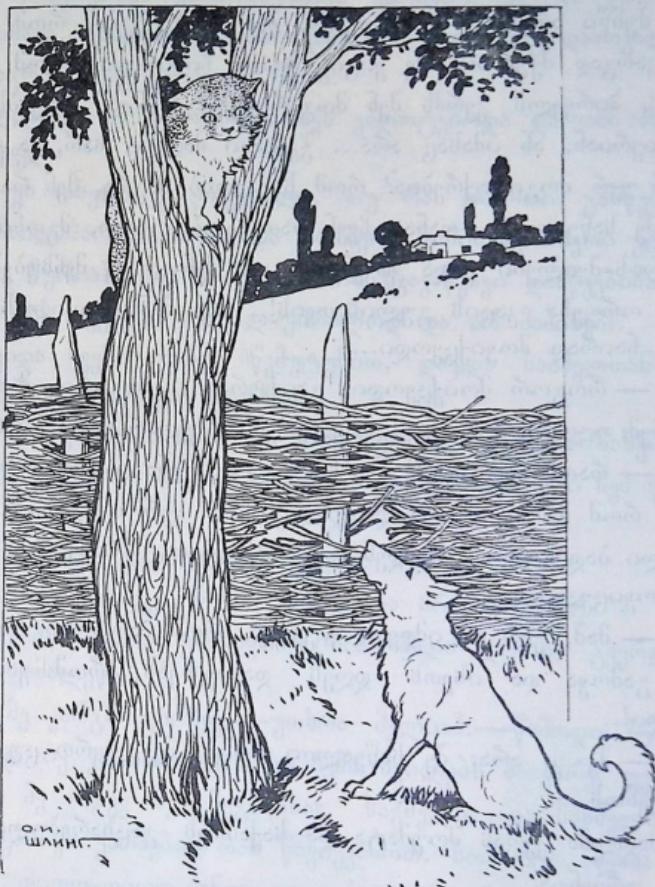
აი, სწორედ ეს სამი მტერ-მოვარუ დამეტობრდა.

როგორ მოჭედა ესა?...

ერთხელ მელია, ჩვეულებისამებრ, მიცუნცულდა საქათმეს-თან; ჩვეულებისამებრ-მეტქი, იმიტომ რომ უსკარდა საქათმეს-თან მისვლა. ოუმცა სმირად სელ-ცარიცელი გაბრუნდებოდა ხოლმე, მაგრამ მაინც ძლიერ ესიამოვნებოდა საქათმეს-თან მი-ახლოვება:

— ებებ საქათმიდგან „ჩიჩიის“ სუნი მაინც მომიუიდეს და იმით დაკსტებული.

ეროვნელ როგორდაც მოჭიდა და მულია ზედ საქათმაში კიბელი სახურავზედ მოჟქცა: ოურმე ის ამოსავდები იქიდგან ჩაირეიდა ჩაძრობას.

მურიამ, რასძპერებულია, შეუტუო კი ეშვავობა და იმ წამ-
სშე ეცა საქათმეს. ბევრი ურბინა გარშემო, მაგრამ ვერას
გაძიდა.

მერე მეღლიაშ დაუწეო ზეგიდგნ თავისეფური მომხიბლავის შესტკორისა დაბარები.

— ჩემთ გარეო მერიაშ, რაზედ ეწედლები, რაზედ სწერდები? გისთვის ან რისთვის? ხომ იცი, მენი პატრონი როგორი მუნწი არის!.. შე საწეალო, შენ რა გერგება, რომ ქაომები გარეად შეუნახო! მე კიცი, ხეალ ჩისირომძის რომ გათვალებს, პირველს კერძეს შენ მოგარომების! შენ ან მეღლები გადმოგირიან, ან იმასაც არა... ჭევიანი მაღლი ხარ, და ეს როგორ კერ მოგიცეცრებია? რომ სწერდობ მაგრე, შენ რა გრჩება, შე საწეალო? — თანაც ჩეენ ნათესავები ვართ, მეონი ბიძაშვილის-შეილები უნდა ჭიუნეოთ... და შენ-კი მე მეჩებები კადაც ორჟესა კაცის გულისათვის!.. მე შენს ადგილის, სულ სხვა ნაირად მოვიცეოდი...

— როგორ მოიქცეოდ, გაიძეგიაშ? ჩამოუთრიე მანდებინ, თორებ, იცოდე, ქულაჯის ნაფლეოუბსაც გეღარ წაიღებ სახლში.

— რაო? ჩამოდიო? შე საწეალო, განა ისეთი სულელი გარ, რომ ჩამოვიდე და დაბებლეჭინო! კერ მოგაროვი დანიაგრული ბადრიჯანი! რამდენიც გინდა იუჟვა, მე აქედან ფეხსაც არ მოვიცელი.

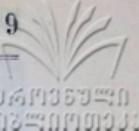
— მაძ, კარგი! იმდენს ჭიუაჭიბ, რომ პატრონის კავადგუმებ, გამოვა და ისეთის დღეს დაგაუსებს, რომ ვაი შენი ბრალი!..

— მე კი არა, შე საწეალო, იქნება შენ უფრო ცუდი დღე დაგაუსენოს...

მაღლმა უეფას მოუმარა და საქაომები გაცხარებული გარშემო ურბნენდა.

ამასობაძი პატრონის გაედგიძა, გააღო გარ და გამოვიდა დიდის კეტით.

— აბა, ხსლა ნასე, როგორ აგარებულის წელი ამ გეტით! — ეუბნება მაღლი.

— მაგასაც ქნახავთ, ვის აათოვენებს...

ამ დროს პატრონი მოუახლოვდა საქათმეს. ერთიანი წარ-
ბუტბუტა: „რა ნახჭ, შე ოსერო, რომ არ დამაძინე მთელი
დამე“—ო, მერე შემოუარა საქათმეს გარშემო, მაგრამ შერატე-
რი დაინახა. გააღო საქათმის კარი და ახლა შიგ დათვალი-
ერა, მაგრამ იქაც გერაფერ ნახა.

ძაღლიაკი ამ დროს საქათმეს ებდოტებოდა და თან ძაღ-
ლებ ჰქონდა.

— ეს ოსერი გაცოლებულა, თუ რა დმერთი გასწურო-
მია!.. ჩაილაპარაკა პატრონმა და მერე ორიოდე ისეთი უცხუ-
ნა კიტი მურის შიგ ზურგში, რომ წაგაუწევი დააწევებინა.

— რას იუფები ტუკილუბრალოდ და არ მაძინებ!

წაგიდა ჩეუნი მურია წემუტუნით, დაჯდა საბძელთან და
დაიწუო ჩიგილი თავის ბერზე.

— რა უბედური ვარ! მე ერთგულებას უწევ და ნახე ჩე-
მი პატრონიაკი რითი მიხდის!.. ვაი მე საწეალს, ვაი ჩემ უბე-
დურებას!..

— ახა შენზედ!—ნიმნს უგებდა მელია.

რით ვერ გაიგე, რომ ერთგულება არა ფასდება!

— ახლა მეცეკი ვწედავ, მაგრამ რაღა დროს, გვერდები
მთლად დამალექს.

— მე კარგს გირჩევ,—უთხრა მელიამ:—წამოდი ჩემთან
ტექში და იქ ვიცხოვოთ. შენ ჩემს შეილებს მოუარე, უეარა-
ულე და მე კიდევ შენ შეგინახავ. საჭმელსა და სასმელს არ
მოგაცელებ. ეს ქათმებიც თან წავიუგანოთ. ხომ იცი, შენმა პა-
ტრონმა თითოეულო უნდა დაკლას და მიირთვას, ჩვენ-კი იქ
კარგად შევინახავთ. საჭმელსაც ჩვენ თვითონ უშოვთ. ტეის
პირას ბეჭრი უვტევ და პური სოფენა.

— მერე სიტევას მამლევ, რომ ქათმებს არაფერს დაუშა-
ვებ?—ჰყითხა მაღლიმა?

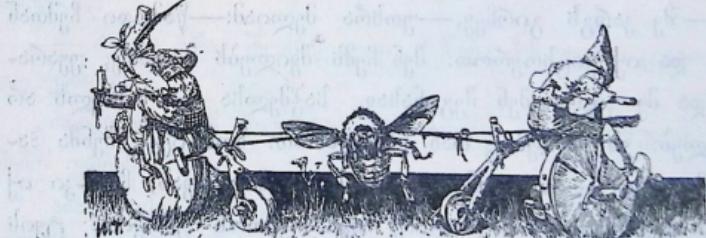
— ეფიცავ მელის ჰატოლხნებას, უფროც ამ ჩემს გრძელებული გუდს, რომ შინაურ ქათმებს პირს არ გასძევს, და ტეს ქათ მებს-ცა... ეგ სულ სხვა საქმეა. მე მცონდა ამასებრ არც შენ გამიჯავრდება. და თუ შინაურს ქათმებს რამე დაუმავრ, მაშინ ჩამავჭე კუდი პირი და ისე მათორე.

— ეგ მე ვიცი, როგორ გათოვე. გარები, თანაბეჭ ვარ, წაყოდეთ. ამ ხმაურობაზე დიცეუნიამ გამოიღვიძა და თავი მია-ანება თავის თბილს ლოგინს. ორიოდე გაიზმორა, მერე თა-როს ჩამოუარა: ხომ არა დარჩენით რა დაუსურავი გერმი, ან რამე სასუსნავიო, მაგრამ, მის საუბრულებლად, ვერავერს წააწე-და და გაბრაზებულმა ერთი ჯამიცუკი გადმოაგდო და გატეხა. ასელა თაგვებს დაუწეუ ძებნა, მაგრამ სად იუნენ თავისები? — საჭმელი-კრ არა-იყო-რა და თაგვებს რადა გააძლევინებდა!

ბოლოს ერთი სარაბუზა-და შესვდა და იმასებრ იყარდ ჯა-ვრი... შეახრამუნა და მერე წაყიდა გარებ ასელის ამბის გა-საგებად.

გორგო.

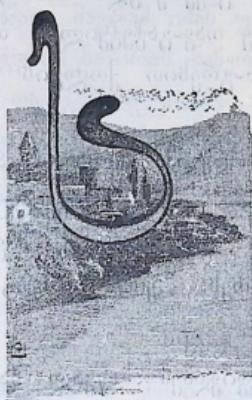
(დასასრული იქნება.)

გ ა ყ ა ყ ი.

(ვიქტორ პიუგოსი).

აღაშო იუო. შეჲ ჩასახელეფად მო-
მსადებულიერ და საღამოს ციალი
ჭკრთოდა ცის ტატნობზე. ის იუო
წვიმის კადაელო და მოსულირებუ-
ლი ბუნება განსვენებას მისცემოდა.

მშვენიერ გზა-ტკილზე ჯერ
ისევ გაუშროალი გუბის პირას ბა-
ებერ იჯდა.

გომვაშო განსვენებას მისცემოდა. დაქტეიტა თავისი მრგვა-
ლი თვალები და გასცექროდა ცაზე ჩამაჯალ შეჲს, — გასცექ-
როდა და ოცნებას მისცემოდა. ბუნების ამ მშვენიერ სურათთ
მოსიძიბლული ბაუგუ თავისს თავს ეკითხებოდა: რატომ ვა-
ლა ესეთივე მშვენიერი არ არის. როგორც შეჲ? ამისთანა დი-
ად სიმშვენიერებობან ერთიდ რადა ამოდენი ტანჯვა და უბე-
ღურება?

ფოთლებს ნელი მრიალი გაჭქონდა წეებზე. ჩამაჯალ შეჲის
სხოვები ციმციმებიდა გუბუბში; ფრინველნიც თან-და-თან ჩუმ-

დებოდნენ და იძინებდნენ... სადამო ნელ-ნელა ახერავდა უკუცილეთი ზეწარს არე-მარეს. მაგრამ ბაქაცი ისევ ისე უნრევულდა ღვადა გზის პირად, უცქეროდა ჩამავალ შექს და ტებილად ოცნებობდა.

გამოიარა ბერმა, ოომელსაც კრიალოსანი და მოწეალების შესაკრები წიგნაკი ეჭირა სელში; დაინახა ბაქაცი და, ზოგით ადგილი, თავის ფეხსაცმლის მიმე ქუსლით შესდგა ზედ თავზე საწეალ ბაქაცი.

გამოიარა უმაწვილმა, ლამაზმა ქალმა. კულზე შშენიტო უვაკილების ჰატარა თაგვული ჰქონდა გაკეთებული. ოომ დაინახა ჯერ ისეც საზიზდარი და მერე თავ-გაჭებული ბაქაცი, გააურკოლა და საზიზდარი ღმერქა-გრეხით ქოლგის წყარი ჩაჭრა შეი თვალში.

მერე ოთხმა ფრინველებივით უდარდელმა მოწაფემ გამოირჩინეს.. ბაქაცი ნელა მიათრევდა შარა ვზაზე გაჭელეტილ თავს და მიეშურებოდა ბალახებისკენ დასმალავად, მაგრამ ბაჟშებმა დაინახეს და ევირილი მორთეს: „ერთი დასეთ, რა საზიზდარია! მოდი მოგვლათო“!..

ოთხთავე სიცილ-ხარხარით მისცვივდნენ საწეალ ბაქაცი და ცემა-ტეპა დაუწეუს. ამხანაგიბი აღტაცებაში იუნენ მოსულნი და უდარდელად ხარხარებდნენ. ბაქაცი-კი სისხლისა-გან იცლებოდა. საწეალი ქვეწარმავალი! სრულიად არა დაუშავებიარა. ეგ იუო მხოლოდ, ოომ ბუნებას ეკრუ საზიზდარი გაეჩინა.

სისხლით იცლებოდა, მაგრამ მაინც მიეჩარებოდა ბალასებისაკენ. ერთი ბაჟშე მოსვენებას არ აძლევდა: ოკინის ჯოსი ეჭირა და განუწვევეტილივ უქაბუნებდა. რაძეუნსაც-კი დართულიამდა, საწეალი ბაქაცი პირიდვან ქავს უშეგებდა. ბაჟშები

სისარულით ევიროდნენ: „ერთი დახედუთ, ბრაზდება! თუ მეტად გადაიდება.. რანაირ გაბრაზდა!..“

ბაჟაქმა რის გაცემგლასთ, ოოგორც იქო, მთარანა ბალახებს. ახლა-კი უფრო საზისძარი გამსდარიერ: სისხლი ნაეაღულივით დიოდა მის ჭრილობიდგან; თვალ-გადმოშეს-ჭლი, გაბრტეველებულ თაქს და მოგლევილ ფეხს ძლიერ მარევდა; მაგრამ მაინც მიისწრაფოდა ბალახებისკენ. იტანჯუ-ბოდა საწეალი და სიკვდილი-კი არსად იუო. ეტეობა, სიკვდი-ლიც არჩევს კარგსა და საზისძარ არსებას.

ბაჟეჟები გადგიდნენ ბალახებში, — უნდოდათ ბაჟაე და-ეჭირათ. მაგრამ იმან უსხლიკუდა, გზას შეუხვია და ტალახი-ან გუბის ნაპირას შეჩერდა. დაღლილ-დაქანცულმა, დატანჯულ-მა, თავ-გაჟელეტილმა, ფეხ-მოგლევილმა ბაჟაქმა უეღარ შე-სხლო მეტი სიარული და წემბები მეტის-მეტ სიამუჯნებით ჩაჟეჟა.

ბაჟეჟები აღტაცებაში იუგნენ მოსულნი: ეს კარგი სათამა-შო კიაროვნეთო!.. მეტის სისარულით ადარ იცოდნენ, რა ექნათ: სარსარებდნენ, ევიროდნენ და დახტოვდნენ. მოზრდილები ზატარებს უეგიროდნენ: „ერთი, აქეთ მოდით, აქეთ!.. რა პირუტევია!.. ერთი ფეხს დახედეთ, ფეხსა!“

— იცი, რა კითხრათ, სთქვა ერთმა ამსანავთაგანმა: — მოდი, აეიღოთ ერთი დიდი ქვა და სულ გაჟოჟელოლო.

მართლაც ერთი ამსანავთაგანი მაშინვე ვაიქცა ქვის მოსაძებნად, დანარჩენები თვალს არ ამორებდნენ საზისძარ ბაჟაეს, რომელიც ასე ძლიერი სმულდათ. ის-კი თავგანწირულებით შესცეკრდა ბავშვებს, რომელთაც მის ვარშემო მოექართ თავი და სარსარებდნენ.

მათი ამსანავიც მალე დაბრუნდა და თან მოათრია ვებუ-როელა ლოდი.

— აბა, ახლა მიცემორეთ! — შესძასა თავის აშანაგებები და კოროვა ქვის დასარტუმებლად მოუმსადა; მაგრამ ამ ღროს კაზე მის მედ დატვირთული უწემი გამოიხდა, რომელსაც ბეტვით კორი ძლიერს მიმორიცხვდა. შორის ახლოს პატრონი მოსდევდა „ჰაცეს“ ძარისთვით და მათრახის ცემთ. გამხდარი, კოჭლი და დაუძლეურებული კორი შესაბრალისის შესდევლობისა იყო. გულის ფანცებლით ელოდა საცოდავი დანიშნულ ალაგას მისვლის და იმ წუთს, როდესაც ჩამოასიდნენ ბარეს, შეეძლებოდა დატოლა და დაქანცულ-დაწევეტილ ფეხებს მოახუნებდა. უფეხლი ნაბიჯი ბოლო-ლა ეგონა. მიდიოდა, საწეალი, ფორსილით და მლიერს მიათრევდა ბარეს; პატრონის კან-ძლიერთ და ცემა-ტევით მიერევებოდა. კორის დადარდანუბულ თვალებში მორჩილება იხატებოდა. კაზა ატაჟასტული იყო. საწეალი კორი ქაქინებდა, გეგონებოდათ — კვნესისო, პატრონის უევიროდა და მათრახის უქარენებდა გვერდებით.

ბავშვებმა რომ გაიგონეს ურმის ჭრიალი და მათრახის ქაზნი, მოიხედეს და ურემი დაინახეს.

— დაიცა! — შესძასა ერთმა: — ქა არ დაარტეა! აცირ ურუმი მოდის, გადუვლის და გასჭელების!

ბავშვებმა ურემს ცდა დაუწეს და თან თეალს არ აშორებდნენ ამ უბედურ დღის გახენილ ბაჟანეს.

კორი ნელ-ნელა უსილოვდებოდა წუმშეს, სადაც ბაჟანი იყო. როდესაც დაინასა თავისზე უბედური, დამცირებული და გათასსირებული არსება, შეებრალა, დაღუნა თავი და დასუნა. მოიკრიფა უკანასკნელი ღონე. უკრადღუბა არ მიაქცია პატრონის „ჰაცეს“ ძარის; როგორც იყო, ჟეასერა უწემი, რომელსაც ის იყო უნდა გადაეჭლო ბაჟაზე და გაჟეჭლი-ტა, გვერდზე მიატრიალა და საწეალი ბაჟავი სიკვდილის

გადაარჩინა! საწეალ ჯორისკად ცემა-ტექნიკა მძინავ არ აძლილდება უსულებელია.

ბავშვები განცემულდნენ.

ერთ მათგანს, რომელმაც ეს ამბავი გაღმომცა, — ხელი-
დგან ქვა გაუგარდა.

0 2 0 8 8 პეტრე გერმანაშვილი.

ჩ რ ჩ ი ღ ი ღ .

ა ასილებული სარ, ღედაჩემთ! ამ შევენიერ თბილსა და შეიანს ღღები ჩვენის ძევლის ტანისამოსის გამზეურება მომინდომე; განა შემოდგომაზედაც უერ მოასწორებდი მაგეების დაბურტეა-დაწმენ-დას? ახლა სომ ისე ცხელა, რომ კე ტანისმოსი ღიღხანს აღარ დაგვჭირდება ჩასაცმელად! — ასე ელაპარაკებოდა რეა წლის პატარა ცქრილა გოგონა ქეთო თავის ღედას და თან ესვეწებოდა, წამომჟე სეივანში ეკავილების დასაკრეფადაც.

— არა, შეილო, — უპისესა ღედამ: — წამოგევე-კი არა, სჯობს შენც დარჩე და მომექმარო; უნდა დაჭაჩქარო ამ ტა-ნისამოსის დასუფთავება და შევინახო, თორუმ ჩრჩილი სულ გააფუჭებს.

ღედამ ამ დროს ამოილო დიდი უუთიდგან ბეწყის ქუდი და აჩვენა თავის პატარა ქბლის. ბეწყი ქუდი ბევრგან გადა-სცლოდა და მის ადგილას მოსჩანდა რაღაც მოძრავი თეთრი ჩსირები. აი, ეს პატარა მატლებია, შეილო, რომ აცლის ბა-ლანს ბეწვეულობას. კიდევ სასირდობენ ბეწვეულის ბალნით და საცხოვრებელ სახლსაც იკეთებენ; ამ სახლს მუდან თან დაატარებენ, საცა უნდა წავიღნენ; ასე იძირომ იქცევიან, რომ გაჭირების დროს თავი შეაფარონ.

საიდან კახნდნენ, დედა, ეს მატლები ამ ქუდში? რად ჩემი არ გვიცის! და მამას მშენიერი ბეჭვის ქადა მატლებთან ერთდა უკომი!

— შეილო, ეგ მატლები უკომი კი არ უთუდნა; უთო სრულებით სუფთა იერ, მაგრამ საქმე აი როგორ არის: ქუდი დიდხანს ეკიდა საკიდელაზე და აი, სწორედ მამის ერთგვარმა პატარა ნაცრის-ფერმა ჰეპლამ, რომელსაც ჩვენ ჩრჩილის გეძნით, ჩასდო შიგ ურიცხვი და უამრავი გვერცხები და ქუდის დაბერტება-კო, როგორც ჸსედავ, დაბერტება-კო. პატრიცებისაგან-კი გამოიჩენენ აი ეს მატლები. ეს ქუდი ასეთ სრულებით გაფუჭებულია, მამა-შენს აღარ გამოადგება, რასაკირგელია. თუ გინდა ამოვჭირი იმ ადგილებს, საცა მატლებია და ჩავდებ შენს პატარა უეთში; ნახე ხოლმე უასელ დღე და მალე, სულ მალე დაინახავ ცხლილებას.

დედა მართლაც ასე მოიქცა, ჩაუდგა მატლებისა ბეჭვის ნაჭერი უკომი ქეთოს. ქეთომ ეს უთო თავის აოთხში შეინახა და გულ-მოდგრინედ დაუწეო შეკდა დყდნის: ჸერტეულდა ქურქების, პალტოების, შალის კაბებისა და საბოების.

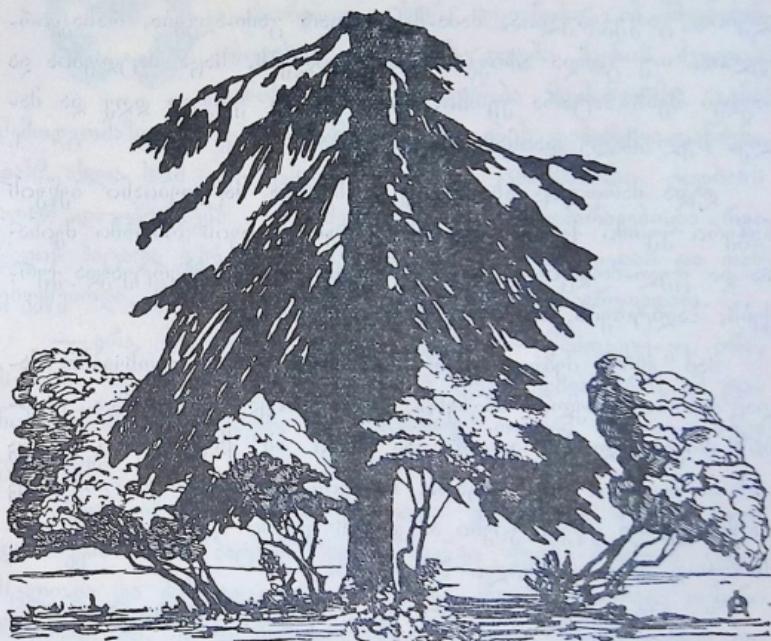
სამ დღეს შემდგა, ქეთომ შეამჩნა უკომის გუთხებში რაღაც ობობას ქსელის შეგზარი. ქეთო მრიულ დაუკარიდა, ცნობის მოუგარულობა აღიმრა და ერთი ამ ქსელთაგანი კიდეს განია: შეამჩნა შიგ პატარა, მისაკის-ფერი ჭური, რომელიც გაუსმერებლად იწვა; ჭიები ამ დროს უკომი აღარ იყვნენ, იულ მსოფლიდ მათ კახდილი პერანუები.

— ეს ჭურები,—უთხრდ ქეთოს დედმი: —რომელებიც არიან ასეთ ქსელი გასცეულები, ასე დარჩეულიან უმომრაოდ მომავალ წლის განსაფხულისძიის; ამიტომაც შევიძლია უთო შეინახო სადმე უფრო მივარღნილ ადგილას. ქეთო სწორედ ასე მოიქცა.

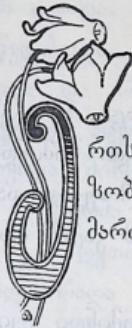
გაზაფხულზედ მოქნეა რაღაც ასირებული ხმაურობა ^{ურავირული} თოდაშ. როცა აქსადა უკოს თავი, დაინახა რამდენიმე პატარა ნაცრის ფერი პეტელა, რომელთაც ცოტხთი აქროს ფერი დაჭირავდა. ეს პეტელები წინადაც ენახა და ახლა ჩრჩილს უძახდა.

ელ. ჭიჭინაძე.

უ ტ ჲ ვ ი მ ღ მ ღ მ ღ .

რთს კაცს დამე ცხენი მოჰქმდოს. ბატონის ერთს მეტ წობელზე ჰქონდა გუმბათი და კიდევ უჩიფლებ. მოსამართლე ჰქითხსა:

— დაინახე, ამ კაცმა ცხენი რომ მოგჰარა?

— არა, ბატონო! რომ დამენასა, დაუანებებდა? —
მოუგო ბატონმა.

— მოწმე გეგავს გინმე?

— მოწმე... მედას, ბატონო, მხოლოდ აქ არა მეავს,
გთხოვთ საქმე გადასძლოთ და შეძლებისთვის მოგიუფანთ.

დანიშნულ დროს კამოცხადდა მომჩიგნი და მოსამართლეს მოახსენა:

— მოწმე მოგიუფანე, ბატონო, მაგრამ აქ ამოსვლა არ
შეუძლიან, ეზოში განლაგოთ და თითომ მოძრავნდით.

მოსამართლე გაფიდა ეზოში მოწმის ჩაქნების ჩამოსარ-
ომევად

მომჩიგნისა გარი უჩქენა და მოასიქნა:

— იმ დამეს, როდესაც ცხენი მომხარეს, იმ ცხენთან ეს
ვირი ება და ამას თუ კცოდინება, — მოასიქნა დადოანებულმა
მომჩიგნმა.

სტუმარი - ღვთისაა.

(ზღვაპარი).

ეო და არა იყო რა, იყო კრითი გაცი. ამ გაცის
ღმერთი სწეალობდა: კრითი გოდი სიმინდი
რომ დაეთესა, კრითი ათასად მოუკიდოდა.
ეს კი იყო, რომ სიმინდის მეტი არა ებადა-რა. ამ გაცის მო-
ისმო თავისი შეილი და უთხრა:

— წადი, შვილო, და ვაჭარი იმოფე, რომ სიმინდი იყი-
დოს და იმ ფულით მრისა ვიუთდოთო.

შვილმა გაუგონა მამას და წაგიდა. თთონბაც არ იცოდა,
სად ან გისთხა წისულიერ. კარგა სანს აარა და ბოლოს მა-
ვიდა ერთ მეკომურთან. მეკომურმა კარგად მიიღო მუზავრი,
მოუწონა კოდეც, გამოჰქოთხსა ვინაონა და გულმი გადაწევდა-
ტა, ჩემს ქალზე ჯვარს დაწერო, მაგრამ ამას ერთმა გარე-
მოებამ სელი შეუძლა. მეკომურთან მოვიღნენ მგზავრნი,
რომელნიც სიმინდის შეიღებლიც აღმოჩნდნენ. შეკომურის სტუ-
მარმა უთხრა, მე მაქს გასაუდი სიმინდით და სულ მცირე
უასად დაუფასა. რასა შეცორევლია, გატრუბს გაესარდოთ და წა-
ჰევნენ.

აჰევიდეს ჯორ-ა-ქლემებს სიმინდი, მისცეს ფული და წავი-
დნენ. ამ ბიტმა მოუტანა მამას ფული და უთხრა:

— მე სომ სიმინდი გაჟირდე, წადი ასლა შენა და მროსა
იყიდეო.

ქარცი გამოეთხოვა ცოლ-შეიღნს და წავიდა. დიდი საქართველოს
სიარულს შემდეგ, მიჟიდა ერთ უდირულ ტექმი, ღამძებოდა ტექურია
ღეც; ოა ექნა ღამე? ამ საშინელ ტექმი სომ არ ღამჩებოდა,
სადაც ფრინველი რკინის ნისკარტიანები იჯნენ და საშინე-
ლის სმით გაჭერიოდნენ. ნადირნი სომ, თქმა არ უნდა, უფ-
რო საშინელი იყენენ. ოა ექნა ამ საშინელ ტექმი, თორონაც
არ იცოდა. ბოლოს დაინახა ცეცხლი, რომლის აღი ცისა
სწოდებოდა, გადიწერა პირ-ჯვარი და გასწიდ იქითევ. მი-
გიდა და ოა დაინახა? ერთი ბეჭერი ას-წლოვან მუსუბით
ცეცხლს აჩენდა. ჯერ შეეძინდა, მაკრამ ბოლოს გაჭიდა და
მიჟიდა, მისცა ღვთის სალამი და ქუდი მოუხადა.

ბებერმა უთხრა:

— ღვთის სალამი არ მოგეცა, კათ ღუგმა იუპ, მაკრამ
ასლა რაღა იქნება, ჩემი შვილი მალე მოვა და შეგვამს, მდე-
ვთა, ადამიანი მალიან ეჯაფრება; ამიტომ უნდა დაუმაღლო.

ბებერმა მართლა დაჭმალა. რამდენსამე სანს უკან, მოუთ-
და ბებრის შვილი—მდევი; ისეოთა, თვალს ძლიერს აუწვდეს,
იმისთხას მაღალია ნაგალზე სულ ხაროებს არჩენს, ერთ იღ-
ლიაში უჭირავს ათას წლოვანი მუხა, მეორეში—ნანადირევი.
ვინ იცის, ოა ცხოველები იყო. მოსვლის უმაღლის დაიძხესა:

— ადამიანის სუნი მეცა.

— შვილო, ერთი ადამიანი მეზეს დამალული, ღვთის სა-
ლამი მომცა და იმიტომ არ შეგვამე, თორუმ, აბა, რას გაუ-
შებდი.

— რაღან ღვთის სალამი მოუცია, არც მე შევტომ.

ბებერმა გამოიეგანა ქს ქაცი სამხლავიდან. ქაცია ღვთის
სალამი მისცა.

— ჩემის შმით, ცაში ფრინველის ჯერ გადუფრენია და
ღედამიწაზე ჭიანჭელის ჯერ გაუვლია, შენ როგორ მოხვედი

ჩემს საბრძანებელში და ან ისეთი რა გავიჭირდა, რომ წამოსვედი? — ჰქითხა მდევმა.

— მროსის სასუიდლად წამოუყდო, — უთხრა კაცმა.

— მე მეავს ერთი მროსა, წელიწადში ორ სის ღიებს, წაიყვანე, ხუთი წელიწადი გეადეს, მეუქსეს მე მოუად და სამს სიტყვას გატუვი, თუ ვერ გამოიცნობ, შენც შეიტამ და შენს ცოლმეგილსაც. თუ გამოიცან და ღმერთმა მოუახმაროს.

— კარგი, — უთხრა კაცმა და მროსა წამოუვანა.

გავიდა ხუთი წელიწადი. კაცი დაჯავრიანდა.

— ასლა მოვა მდევი და შეიტამს, — იძანდა თავისითვის. მაგრამ ღმერთი უველვან არის.

— მოიწვია ღმერთმა ანგელოზი და უთხრა:

— წარი იმ კაცთან, რომელთანაც ამაღლამ მდევი მიუა და ის სამი სიტყვა შენ აუღისენი.

ჩამოვიდა ანგელოზი დედამიწაზე, მიიღო აღამიანური სახე, მიფიდა იმ კაცთან და სთხოვა, ღამე გამათევებინეო, მაგრამ კაცმა, სახლში შექების მავიფრად, გაავდო. ანგელოზი ავიდა ღმერთთან და ერველივე უჩბბო.

— კიდევ წარი, — ბრძანა ღმერთმა: — და თუ კიდევ ისე მოიქცეს, ამასწევე იტე.

ანგელოზი კიდევ მივიდა.

კიდევ უნდოდა გაეგდო კაცს, მაგრამ ცოლმა უთხრა:

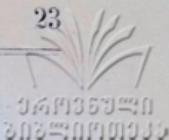
— იქნება მაგან იცოდეს იმ სამის სიტყვის აღნანა, შეუშება სახლში და გოთხვოთ აღსნას.

კაცი დასთანხმდა. მართლაც, როცა უამბეს ჟესაფერი, ანგელოზმა სთქა:

— მე ავღისნი სამსავე სიტყვას.

შეა ღამე რომ შეიქმნა, მოვიდა მდევი და დაიძანა:

— მსადა სარ თუ არა?

— შეადა ვარ,—იქო ჰასეუნი.

— ერთი რა არის?

— ღმერთი.

— ორი?

— თვალი.

— სამი?

— სამი არის სამი სახე ღმერთისა.

— ღმერთმა მშვიდობაში მოვახმაროს ჩემი მოცემული მოლასა,—სთქა დევმა და გადიკარგა ცხრა მთას იქით.

— დევი წავიდა,—სთქა სტუმარმა ანგელოზება:—როდე—
საც უნდა მოვიდეს სტუმარი, უნდა მიიღო, კარგად უნდა
დაუხვდე, სტუმრისთვის თავი უნდა დასდო. სტუმარი ღვთისაა.

სთქა ეს და გაბორწეინებული აფრინდა მთღლა. ეს კაცო-
კი მას შეძლებ ისეთი პურმარილიანი შეიჭნა, გამოვლელი რომ
დაენახა, სახლში იწვევდა.

მთას ურეში აფავორე,
წამოვიდა გორებითა;
აქ სიცოცხლით გამიმესით,
საიქიოს—ცხონებითა.

—
ელასა, მელასა—
მილი გაამოთ უველასა.

ნიკო კეცხოველი.

ପ୍ରାଚୀନତାଙ୍କରି

୩ ୧ ୮ ୧ ୯ ୯.

କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ,
କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ,
କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ,
କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ,

କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ,
କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ,
କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ,
କିମ୍ବାର୍ଥରେ ପାଦକାଳୀନରେ...

କିମ୍ବାର୍ଥରେ! କିମ୍ବାର୍ଥରେ!
କିମ୍ବାର୍ଥରେ! କିମ୍ବାର୍ଥରେ!
କିମ୍ବାର୍ଥରେ! କିମ୍ବାର୍ଥରେ!

୧୦-୧୧ ନାଟୀ ପାଠୀରେ ପାଠୀରେ ପାଠୀରେ ପାଠୀରେ

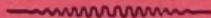
କିମ୍ବାର୍ଥରେ କିମ୍ବାର୍ଥରେ କିମ୍ବାର୍ଥରେ — କିମ୍ବାର୍ଥରେ କିମ୍ବାର୍ଥରେ

„ნაკადული“ ს რეზაქციაში

დ ა

წერბა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში
იურება შემდეგი წიგნები:

- 1) ზღაპრები ვილაჟელში და იაკობ გრიმისა.—ფასი. 30 კ.
- 2) ტომის თავგადასავალი,—თხზულება მარკ ტვენისა,
ფასი 50 კ.
- 3) რას გვიამბობს ოთახი,—თხზულება ავენარიუსი-
სა, ფასი 20 კ.
- 4) დასურათებული ასაწყობი ანბანი,—ფასი. 1 ბ. — "
- 5) სკრუჟი და მარლენი,—საშობაო მოთხრობა ჩარლზ
დიკენსისა, ფასი. 25 კ.
- 6) დასურათებული საყმაწვილო მოთხრობები—ჰ. ქ.
ანდერსენისა, ერ. სეტ. ტომპსონისა, გ. ინსაინი-
სა და რ. კიბლინგისა. ფასი 30 კ.
- 7) სამშობლო ბუნების სარკე, დასურათებული სა-
ყმაწვილო მოთხრობები, —ივანე ელიაშვილისა
ფასი. 30 კ.
- 8) ამს. „ცისკრის“ გამოცემა:—ლევ ტოლსტოის მო-
თხრობები, ფასი 5 კ.
- 9) შობა, მოთხრობა გურიის ცხოვრებიდან,—ნინო
ნაკაშიძისა ფასი, 5 კ.

მიიღება ხელის მოწერა

1911 წლის დანურიდან 1912 წლის დანურამდის საზოგადო

საქართველო სურათებიანი ქურნალი

ნაცარული

ფილიტადი გავაიღო

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემა:

24 წიგნი ურნალი „ნაკადუ-
ლი მცირე წლოვანთათვის 12 წიგნი ურნალი „ნაკადუ-

ლი“ მისრდილთათვის.

გარდა ამისა 1911 წლის ხელის მომწერლებს საჩუქრად მიეცემა:

I. ლევ ტოლსტოის მოთხრობა: გავშვილა და სიზავანი,
თარგმანი, ლევ ტოლსტოის სურათით და ბიოგრაფიით, II. რიჩარდ
ალტერბართა პრეზელი.

უკრანის ხელმძღვანელობას უწევს საგანგებოდ არჩეული სარედაჭ-
უო ქოშისი.

ფასი უკრანისა: წლიურად ხელი მანეთი. ნახევარის წლით სამი მან.
საში თვეთ ერთი მან. და ათი შეური.

სამზღვარ გარედ: წლიურად შვიდი მანეთი. ნახევარ წლით ოთხი მან.

მცირე წლოვანთათვის 24 წიგნი სამი მან. — მოზრდილთათვის 12
წიგნი სამი მან. — ხელის მოძება წლიურად და ნახევარი წლით.
ფულის შემთხვევა შეიძლება ნაწილად წილად.

ხელის მოწერა მიღება:

1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ., ზუბალო-
ვის სახ., № 8, ყოველ-დღე 9 — 2 საათ., სამშებათობით საღამოთიც.

2) წერა-კოხვის გამზრცელებელ საზოგადოების წიგნის შეღა-
ზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თავად-აზნაურობისა.

ნაკადულის რედაქცია სისოუს ხელის მომწერთ:

ვისაც ურნალის ნომრები დაკლდება, მიმართონ იგნაცია ანუ
რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

რედაქტორი ნინო ნაკაშიძე
გამომცემელი თავ. პ. ი. თუშავიშვილი.